

BIBLIÁNK

A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT HÍRLEVELE

I. ÉVFOLYAM 1. SZÁM • 2001. ÁPRILIS

Köszöntés
az olvasónak

Az MBT
ötven éve

Egy könyv
a sok közül?

Biblia-hírek
a világból

Segélyakció

Lelki újjáépítés:
Biblia az árvíz után

Köszöntés az olvasónak

Dr. Harmati Béla evangélikus püspök

„Ezek pedig azért írtak meg, hogy higgyétek, Jézus a Krisztus, az Isten fia és e hitben életetek legyen az ő nevében.” (Jn 20,30-31)

Kerek 2000 esztendeje ugyanaz a feladat: továbbadni, közvetíteni az Isten üzenetét az emberhez. Ezt az üzenetet kőbe vészték, agyag és fémtablákra karcolták, papirusztekercsre másolták. Próféták és apostolok hirdették sokféle nyelven, hogy Isten keresi az embert, hogy magához emelje. A vallások világa azt bizonyítja, hogy minden ember „vallásos” a maga módján, keresi a maga „istenét”, azaz valaki vagy valami az első helyre kerül az életében. Ma vannak ilyen „hitvallások” is: „nekem az élet a munka, a család, az élvezet, a sport, az ital, a pénz, és így tovább”. Jézus Krisztus személye különleges az emberi történelemben, ilyen csak egy volt, ilyen csak ő volt. Amikor keresztfeszítése előtt a főtanács és Pilátus kihallgatta, a kérdések arra irányultak, kicsoda ő. „Király vagy te csakugyan?” „Isten fia vagy?” A peres eljárás Jézus személye körül nem zárult le, bár elítélte Pilátus, az egyház történetében folytatódta a tanúkihallgatások. Az evangélisták, a tanítványok tanúságtétele nyomán Jézus élete, tanítása, áldozata került hozzánk közelebb, *„ezek pedig azért írtak meg, hogy higgyétek, Jézus a Krisztus, az Isten fia”*.

Álljunk meg most és csodáljuk a világ legkülönösebb könyvét. A Biblia és egyes részei a világ 2212 nyelvén olvashatók. Sok országban a bibliafordításhoz kapcsolódik az egységes irodalmi nyelv megszületése. Így volt ez e németnél Lu-

ther bibliafordítása nyomán, az angolnál is így történt vagy nálunk magyaroknál Károli Gáspár 1590-ben elkészült fordítása segítségével. Sorolhatnánk a különböző rekordokat: a legelterjedtebb könyv, a legnagyobb példányszámban kiadott mű, a képzőművészet, a film és az irodalom világában a legtöbbször feldolgozott, a legtöbb ihletet és motívumot adó alkotás. 1990-ben, Károli fordítása 400 éves fordulóján kaptuk kézbe a Magyar Bibliatársulat munkája nyomán revideált újfordítású Bibliánkat.

Micsoda gazdagság: régi és újabb fordítások, válogatások, képes kiadások, hozzá segédkönyvek, térképek. Vannak kétnyelvű kiadásaink, magyar-német, magyar-angol, magyar-román, magyar-szlovák. Az iskolai tanításhoz filmek és videokazetták állnak rendelkezésünkre.

Sokszor beszélünk az egyház, a keresztyénség erkölcsi értékrendjéről, a Biblia értékeiről. Fontos azonban megtanulnunk, hogy ezek az értékek, az Isten és az embertárs tisztelete, a szeretet és békeség, a türelem és másik megértése, a rossz legyőzése elsősorban önmagunkban, ezek úgy és akkor értékek, ha az egyes emberbe és a társadalomba **beépülve** és **megtetesülve** jelennek meg. Isten akarata, hogy megbocsássak én is, ahogyan ő megbocsátott nekem, adjam tovább a megkapott szeretetet, a másik ember megértését.

Mindnyájunk feladata, hogy először is a magunk házát, gyülekezetét, egyházát tegyük rendbe, hogy hitünkben erősödjön és erősítve másokat, *„életünk legyen Jézus nevében”*.

Ámen

A Magyar Bibliatársulat életéből

„Mindeddig megsegített bennünket az Úr” (1Sám 7,12)

A magyar nyelvű Biblia történetére visszatekintve nem lehet több és nagyobb mondanivalónk, mint a hálaadás szava, amit Sámuel próféta mondott ki a mi számunkra is: „Mindeddig megsegített bennünket az Úr!” Ha elfogadjuk, hogy a magyar nyelvű Biblia „időszámítását” az 1590-ben megjelent Vizsolyi Bibliától datáljuk, akkor elmondhatjuk, hogy a több mint 400 éves történet utolsó 50 évében vettek részt hivatalosan a magyar protestáns egyházak. Az egyháztörténeti kutatások nem vették még górcső alá, hogy mi is van annak a történeti ténynek a hátterében, hogy 350 éven át először lánglelkű Károli Gáspárok, Szenczi Molnár Albertek, Misztótfalusi Kis Miklósok és még sokan mások, majd a 19. század közepétől 1948-ig a Brit- és Külföldi Bibliatársulat szívügye volt a magyar nyelvű Biblia. A mögöttünk lévő 50 év egyházi nemzedékei tehát csak hálásak lehetnek Urunknak azért, hogy 350 év után, éppen egy nehéz történelmi korszakban a „hivatalosok” vállalni tudták a magyar nyelvű Biblia ügyét, annak erőikhez mérten hűségesebb szolgálatát.

Az elmúlt 50 esztendő néhány számadata szemlélteti a bibliakiadói és bibliaterjesztői munkát. **1949 és 1999 között mintegy 1 370 000 példány Károli Bibliát, valamint 1975 és 1999 között 570 000 új fordítású Bibliát adtunk ki és juttattunk el az arra igényt tartókhoz.** E kerekben 2 millió példány Biblia az ún. kenyérbiblia, e számokhoz hozzáadhatjuk még a deuterokanonikus bibliai

könyvek új fordítását, a szinopszist, a bibliai video- és hangkazettákat, a „Kövess engem” című dramatizált Bibliát, hogy csak a legfontosabb, ún. szűkebb csoportérdekeket szolgáló bibliai kiadványokat említsem. Azt is meg kell említenünk, hogy az elmúlt 50 évben csak azért voltak ezek a Bibliák mindenki számára elérhető áron forgalomba hozhatók, mert mind a mai napig a Bibliatársulatok Világszövetségétől kaptuk és kapjuk ajándékba a biblianyomópapírt, és alkalmanként sok mást is. 50 év után most már szeretnénk elindulni az önállósodás útján, hogy később mi is segíthessünk másokat. A bibliaterjesztést illetően még két döntő momentumot említünk:

1. Az 1991-ben létrehozott Biblia Alapítványból 1999-ig kerekben 13 millió Ft értékben osztottunk szét ingyenesen Bibliákat a Magyar Bibliatársulat tag-egyházai között a Közgyűlés által megszavazott cél szolgálatában.

2. A Bibliatársulatok Világszövetsége 1972-ben elhunyt főtitkára emlékére létrehozott Olivier Béguin Alapítvány kamatait 1974-től minden második esztendőben megkaptuk ugyancsak a bibliakiadás és bibliaterjesztés támogatására. E forrásból 14,9 millió forintot fordítottunk e célokra.

A fentiek tükrében van-e más mondanivalónk, mint Sámuel próféta több ezer éves hitvallása: „Mindeddig megsegített bennünket az Úr!” Övé legyen a dicsőség!

Tarr Kálmán, az MBT főtitkára

Meglepő dolgok érhetik az embert, ha kezében tartja a Bibliát, és nem teszi le az első adódó nehézségnél. Egész életünk sem elég, hogy végére érjünk a Szentírás tanulmányozásának – őrizte meg a reformáció népe Luther vallo-mását. Gazdag, kimeríthetetlen, sose mondhatjuk, hogy teljesen értjük, át-látjuk, kezünkben tartjuk. Életünk egész ideje is kevés volna ehhez. Min-den szellemi erőnk, minden tehetség-ünk. Mert gazdag. Minden képzelet-ünket, mértékünket felülmúló módon gazdag. Sokszínű is. Életünk különböző helyzeteiben, szakaszaiban más és más színét, árnyalatát fedez-hetjük fel. Szembesít önmagunkkal. Tisztábban, keményebben minden tük-örnél és minden önkritikánál. Vigasz-tal. Megértőbben, melegebben és ered-ményesebben, mint a legjobb lelkipásztor. Megtart. Erősen és meg-bízhatóan – viharban, bajban, ve-szélyben. Világít. Nagyon távolra is, oda, ahova emberszem és emberi érte-lem el nem ér. De közelre is. Mécses-ként, gyertyaként, épp csak egy lépés-nyit.

Ritkábban gondolunk rá, de ma-gunk is változunk, s a Könyv kezünk-ben bár ugyanaz, mégis másnak lát-szik. Ki ne emlékezne gyerekkora gyönyörű bibliai történeteire? Csak úgy peregtek szemünk előtt a színes képek, ahogy hallgattuk, olvastuk a történeteket! Biztosak voltunk benne, mi is bátrak lennénk, hősök, fel-kapnánk az ágyunkat, kinyitnánk a szemünket. Aztán ez a rendíthe-

tetlenség foszladozni kezdett. Bizton-ságunk megrendült. Megrémültünk. Volt, hogy visszasírtuk. Akadnak, akik azóta is keresik. Pontosan ugyanazt. Ugyanazt az érzést, lelke-sedést, biztonságérzetet, amire jól emlékeznek gyerekkorukból. Kétség-beesnek, hogy nem találják. Hogy mást találnak. Erről a másról azt gondolják, nem az igazi. Összekeve-rik a gyermeki hitet a gyermekkor hitével. Pedig csak az egyik maradhat meg egész életünkre. A másikat ki-nőjük, mint a gyerekágyat és a gye-rekcipőt.

Változnak a színek. A Könyv színei. Van, hogy elmosódnak. Bizonytalan-ná válnak. Sőt jelentéktelenné. Azt hisszük, már nincs is rájuk szüksé-günk. Komolyabb könyveink vannak. Komolyabb témáink. Komolyabb tu-dományunk. Ám ez a Könyv olyan természetű, hogy bármikor újra előbukkanhat. Váratlan pillanat-ban villámlásszerűen. Vagy keringhet hónapokig a gondolataink peremén, egyszer csak itt van újra. Fényeseb-ben, kézzelfoghatóbban, mint bármi-kor. Nem tudunk leszámolni vele. Ha eltűnik is előbukkanhat. Ezért sem szabad abbahagyni a másik emberért – barátért, hozzátartozóért, ismerő-sért – az imádkozást. A Könyv tartó-sabb, mint gondolnánk. A Könyv örök.

Változnak a színek. Van, hogy éle-sekké, bántókká válnak. Vakít a fehér, rikít a piros, taszít a fekete. Olyan, mint bármi más – tör föl bennünk a gyanú. Hisz emberek formálták betű-

vé, válogatták, rendezték, másolták, fordították. Van, aki menekül. Ettől a gondolattól menekül. Pokolra az összes tudományt! – mondja. A Könyv minden szava Istentől jött. Pont így, ahogy van. Mások szembenéznek a kihívással. A teológia és a bibliakritika kihívásával. Tán megdöbbennek mindattól, amit elolvastak és megtanultak. Gondolataikban egykor Istené volt a Könyv, legföljebb picit részében emberé. Most tán megfordul az arány. Lefoszlani látszik mindaz, ami isteni. Ami pedig megmarad, csak régi, emberalkotta könyv. Haragszanak. Csalódnak. Kiábrándulnak. Azt gondolják, mindent elvesztettek. Ám egyszer csak felbukkan. Emberkéz munkája mögül. Késői redakció mögül. Régi gyülekezeti formálódás

mögül. Az összes megtanult tudomány mögül. Bárhonnan. Sőt nemcsak felbukkan, hanem meg is szólal. Biztos másként, mint gyerekkorunkban. Másként, mintha nem tanultunk, nem olvastunk volna róla sok mindent. Más a hang, mégis a régi. Isten hangja. Az a hang, ami megbékéltet és kiengesztel. Az a hang, aminek abszolút hitele van. Nemcsak megállapít, nemcsak igazságot közöl, hanem el is indít. Mozgósít. Késszé és képessé tesz. Megerősít. Isten hangja, amire ugyan-

úgy indulnak mai Ábrahámok, mint az a régi. Jézus hangja, aminek hallatán mai kezek ugyanúgy eleresztik a követ, mint a régiek. Jézus hangja, amire mai emmausiak is elindulnak vissza, Jeruzsálem felé, hogy megkeressék a többiekét.

Számomra hatalmas csoda, hogy ez a hang nemcsak egyeseknek és bizonyos esetekben szólal meg. Nemcsak gyermekeknek, hanem felnőtteknek is. Nemcsak tanultaknak, hanem most ismerkedőknek is. Nemcsak bizonyos módon hívőknek, hanem mindenkinek, aki be nem csukja a fülét. Lehetnek időszakok az életünkben, amikor kiábrándulunk, amikor le akarunk mondani a Könyvről, amikor megrendül a hitünk. Ám ha nem fordítunk hátat, nem csukjuk be, nem csapjuk le az asztalra, újra meg fog szólalni. Új hangon, új felfedezésként, új hangsúlyokkal. Akkor rájövünk, megismeréséhez valóban kevés az élet. A Könyv mindenén átível. Úgy számíthatunk rá, mint megtartó, maradandó erőre. Bárhogy fordulnak is napjaink, bármi változik is bennünk vagy körülöttünk, Isten megszólító, szeretetteljes szava velünk marad.

Szabóné Mátrai Marianna

...maradj meg abban, amit tanultál, és amiről megbizonyosodtál, tudván, kiktől tanultad, mivel gyermekségedtől ismered a szent írásokat, amelyek bölccsé tehetnek téged az üdvösségre a Krisztus Jézusba vetett hit által. A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített (2Tim 3,14-16).

Biblia-hírek a világból

A Bibliatársulatok Világszövetségének hírei

A **Magyar Bibliatársulat** 2000-ben végzett kiadói munkáját – a már megszokott Károli és Új fordítású Bibliák mellett – olyan kiadványok fémjelezték, mint az új *Bibliai Atlasz*, a *Lukács evangéliuma hat magyar nyelvű fordításban* (a Szent István Társulattal közösen), Hans Ruedi Weber: *Engem olvas a könyv (Bibliaiskolai vezetők kézikönyve)* és a Biblia hangkazettán sorozat hét legújabb darabja: Jób és Dániel illetve a 12 kispőfeta könyvei.

Kínában 2000-ben kinyomtatták a 25 milliomodik Bibliát. E jeles akalomból Kínába utazott a Bibliatársulatok Világszövetségének főtitkára, Fergus Macdonald, hogy együtt ünnepeljen a hatalmas teljesítményt véghez vivő Amity Nyomda és a Kínai Egyház képviselőivel.

Korea déli lakói tíz évig reménykedtek, imádkoztak és gyűjtötték adományaikai északi honfitársaik javára a Koreai Bibliatársulat „Küldjünk Bibliákat Észak-Koreába!” akciójának keretében, míg végül 2000-ben az északi vezetés hajlandóságot mutatott az együttműködésre. Egymillió koreai nyelvű Szentírás vár szétosztásra az észak-koreai emberek között.

Zimbabwe Afrika AIDS által legsúlyosabban fertőzött országa. Minden harmadik ember HIV pozitív. 2000-ben az egyházi kezdeményezésre elindított AIDS/HIV megelőzési kampányhoz a Zimbabwei Bibliatársulat több ezer Bibliával járult hozzá.

A **Szlovák Bibliatársulat** egyházi támogatással új szakot indít a nyitrai Konstantin Egyetemen roma és nem-roma hallgatók számára "Szociális munka és misszió a Romák közt" névvel. Az itt folyó munka célja egy új roma generáció felnevelése, amely az etnikum testi-szellemi felemelkedésért eredményesebb munkát végezhet.

A **dél-afrikai Midrandben** tartotta 5. nagygyűlését 2000 októberében a Bibliatársulatok Világszövetsége. A 138 nemzeti bibliatársulat több mint 360 küldötte a 21. század kihívásairól tanácskozott. Elfogadott szándéknyilatkozatukból idézve: „A nemzeti bibliatársulatok világközössége egységben, mint a Bibliatársulatok Világszövetsége azon dolgozik, hogy tanácsadással, kölcsönös segítségnyújtással és együttműködéssel segítse tagjait abban, hogy minél tágabb körben, hatékonyabban és értelmesebben tudják terjeszteni a Szentírást, és segíteni az embereket Isten igéjével való együtt munkálkodásukban.”

Az **Osztrák Bibliatársulat** 2000-ben ünnepelte Ausztriában a szervezett Biblia-terjesztés 150. évfordulóját. 2000. december 7-én éjjel az Osztrák Bibliatársulat az ÖRF országos rádióadóval karöltve különleges és nagy sikerű programmal ünnepelte az évfordulót: hat órás rádióműsorukban – zene és három teológus beszélgetése mellett – egy színész előadásában elhangzott a teljes Ézsaiás könyve.

*„Mint az őrült, ki letépte láncát,
Vágtatott a Tisza a rónán át,
Zúgva, bőgve törte át a gátot,
El akarta nyelni a világot!”*

Petőfi Sándor sorai teljesen ismeretlenek voltak azok számára, akik a hetvenes évek után születtek Magyarországon. 1998 telén azonban ismét addig szinte soha sem látott méretű árhullám vonult le a Tisza kárpátaljai és magyarországi szakaszán: a 20. század legnagyobb árvize. Felmérhetetlen károkat okozott a Tisza-menti településeken: termőföldek kerültek tartósan víz alá, lakóházak rongálódtak meg vagy dőltek össze, háziállatok pusztultak el, emberéletek kerültek veszélybe. A hozzáértők szerint Balaton mennyiségű víztömeg vonult végig a Tiszán néhány hét leforgása alatt. A következő évek sem hoztak sok jót az árvíz által sújtott területek lakói számára: hol áradás, hol pedig belvíz formájában, de a víz fenyegetése szinte mindennapos téma volt az ott lakók életében. Számos karitatív szervezet, több egyházi kezdeményezés segítette a bajban lévőket, támogatta az újjáépítést; az állam és az önkormányzatok is hatalmas összegeket mozgósítottak a károk rendbetételére és a későbbi védekezésre, s a társadalom széles rétegei sem maradtak érzéketlenek embertársaink szenvedése láttán.

Egy ideig úgy tűnt, hogy 2001 nyugodtabb év lesz a korábbiaknál.

Most már tudjuk, hogy nem. A gátat zúgva, bőgve áttörő Tisza víziója életre kelt március elején, a **kárpátaljai Técső környékén, s a határhoz közeli Szabolcs-Szatmár-Bereg megye több tucatnyi kis falujában.**

Segítségre ezúttal is nagy szükség van. De nem csak anyagiakban.

Azoknak, akiket néhány év leforgása alatt már többször is javaik és életük kétségbeesett menekítésére kényszerített az árvíz, nagy szüksége van a vigasztalásra. Olyan vigasztalásra, amelyet hitünk és tapasztalatunk szerint senki sem adhat meg; egyedül Isten igéjében, a Szentírásban ismerhető fel. De mi módon ismerje fel, tapasztalja meg a vigasztalás halk, isteni szavát az, akinek mindene, a Bibliája is odaveszett? Pál apostol sorai különös aktualitást nyerne ebben a helyzetben:

„Mimódon hívják azért segítségül azt, akiben nem hisznek? Mimódon hisznek pedig abban, aki felől nem hallottak? Mimódon hallanának pedig prédikáló nélkül? Mimódon prédikálnak pedig, ha el nem küldetnek? Amiképpen meg van írva: Milyen szépek a békesség hirdetőinek lábai, akik jókat hirdetnek!” (Róm 10,14-15 – Károli).

Az örömhír, a békesség tovább adása közös felelőssége mindnyájunknak, akik tudjuk, hogy milyen hathatós erő Isten élő igéje az emberi sors minden pillanatában, élethelyzetében.

Segélyakció

A Magyar Bibliatársulat, a maga sajátos feladatát és küldetését komolyan véve és Isten előtti hűséggel végezve, szeretne részt venni az árvíz utáni lelki újjáépítésben. **Terveink szerint 1000 darab (500-500) Károli Biblia szétosztásával segítenénk a kárpátaljai illetve a Felső-Tisza vidéki magyar árvízkárosultaknak az újjáépítésben és a lelki gyógyulásban.**

E cél megvalósításához 1430 000 Ft-ra, tehát pontosan 1000 darab Károli Biblia árára (egy darab 1430 Ft) lesz szükség. Kérjük, anyagi lehetőségeihez mérten, bármilyen összegű adományával Ön is segítse akciónkat: segítsen eljuttatni Isten írott igéjét azokhoz, akiknek most talán mindenkinél jobban szükségük van rá.

Segélyakciónk megvalósításának lépései a következők:

1. Jelen hírlevelünk eljuttatása a Magyar Bibliatársulat tizenkét tag-egyházának minden gyülekezetéhez.

2. A mellékelt információs lapot visszaküldő személyek és a szintén mellékelt postai átutalási csekken történő befizetések regisztrálása.

3. **A Biblia-osztásra befolyt pénzek felhasználása 2001. május hónapban:**

1000 darab Károli Biblia szétosztása az árvízkárosultak között Kárpátalján és a Felső-Tisza vidékén.

4. Az információs lapon jelentkező támogatóink tájékoztatása az akció eredményességéről és részleteiről következő hírlevelünkben (előreláthatólag 2001 őszen).

A fentiek tükrében - amennyiben az ügyet fontosnak ítéli, és támogatni kívánja - Önnek két teendője van:

1. **A mellékelt postai átutalási csekken fizesse be adományát április 30-ig a Magyar Biblia Alapítvány** (ha adózásánál fel kívánja használni a befizetett összeget, a csekk „Közlemény” rovatába írja be adóazonosító számát) **számlájára**, és

2. ezzel egy időben, kitöltve küldje vissza címünkre a szintén mellékelt információs lapot (esetleg borítékban). Ez a lap segítségünkre lesz abban, hogy a jövőben számon tartsuk Önt mint a magyar Biblia ügyének egyik támogatóját.

Jelentkezését eljuttathatja hozzánk a Magyar Bibliatársulat honlapján keresztül, e-mail formájában is.

Címünk:

www.datanet.hu/bibliatarsulat/

Kiadja:

a Magyar Biblia Alapítvány 1113 Budapest, Bocskai út 35.
Felelős kiadó: Tarr Kálmán, a Magyar Bibliatársulat főtitkára